

MIKROVETIKAD

Anu Metsar, Riiska Arendus OÜ

VETIKAD

- Vetikad on ökoloogiline, mitte taksonoomiline rühm. Siia kuulub osa baktereid (tsüanobakterid e. sinivetikad), mõned alamate taimede ja protistide hõimkonnad
- Kõik vetikad fotosünteesivad
- Vetika koed on ühesugused, ei jagune juureks, varreks, lehtedeks (nagu kõrgematel taimedel)
- Vetikad jagunevad makro- ja mikrovetikateks

MAKROVETIKAD

Mändvetikad

- Rohevetikad – karevetikas, keermikvetikas, järvepall
- Punavetikad – agarik, *Furcellaria*
- Pruunvetikad – põisadru, ka toiduna kasutatav lehtadru *Laminaria* (merekapsas)

MIKROVETIKAD

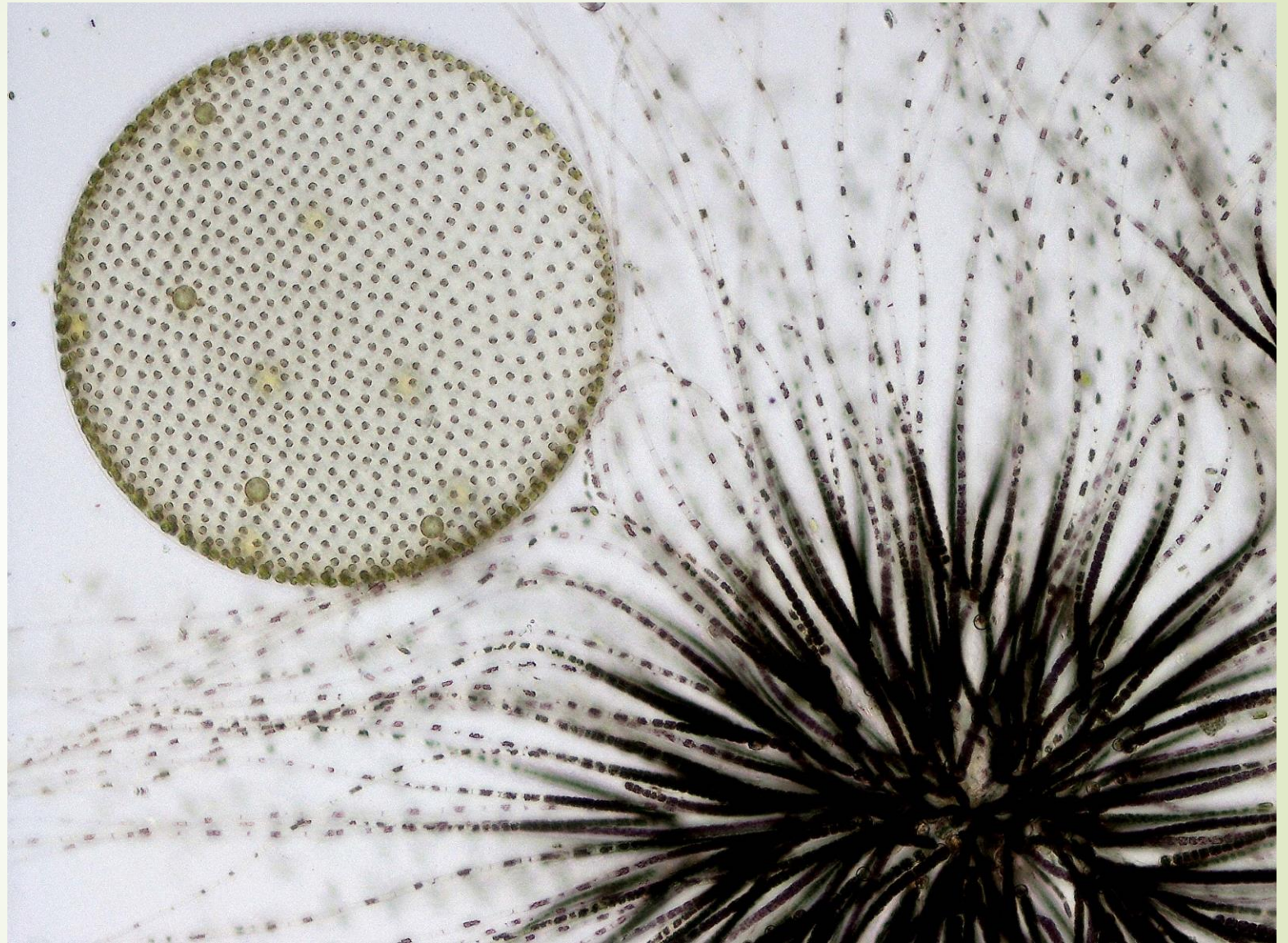
1. SINIVETIKAD, 2500 liiki

- Raku ehitus nagu baktereil, toituvad vetikad (fotosüntees)
- Valdavalt koloonialised või niitjad
- Osadel võime siduda õhulämmastikku (paksuseinaliste heterotsüstidega)
- Võime koguda fosforit tagavaraks
- Spoorid raskete aegade üleelamiseks
- Osal võime eritada mürke - kõrvaldavad konkurente
- Taluvad vähest valgust
- Suudavad plahvatuslikult paljuneda

Sinivetikas
Gloeotrichia
echinulata
(paremal) ja
rohevetikas
perekonnast
Volvox (vasakul).

foto: Kairi Maileht

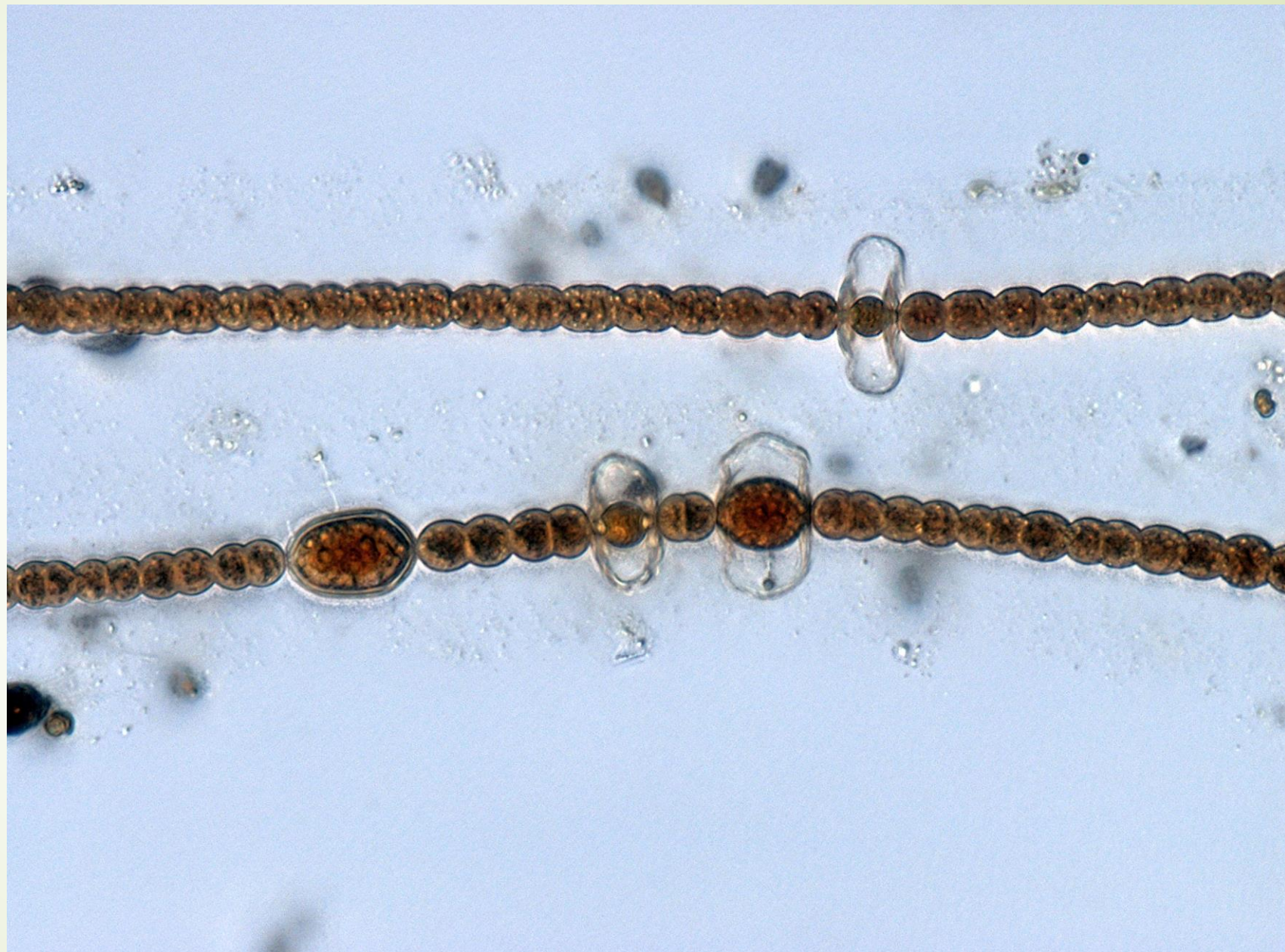
Sinivetikad
Chroococcus
limneticus
(vasakul) ja
Microcystis
viridis.

foto: Kairi Maileht

Sinivetikas
Anabaena
danica.

foto: Kairi Maileht

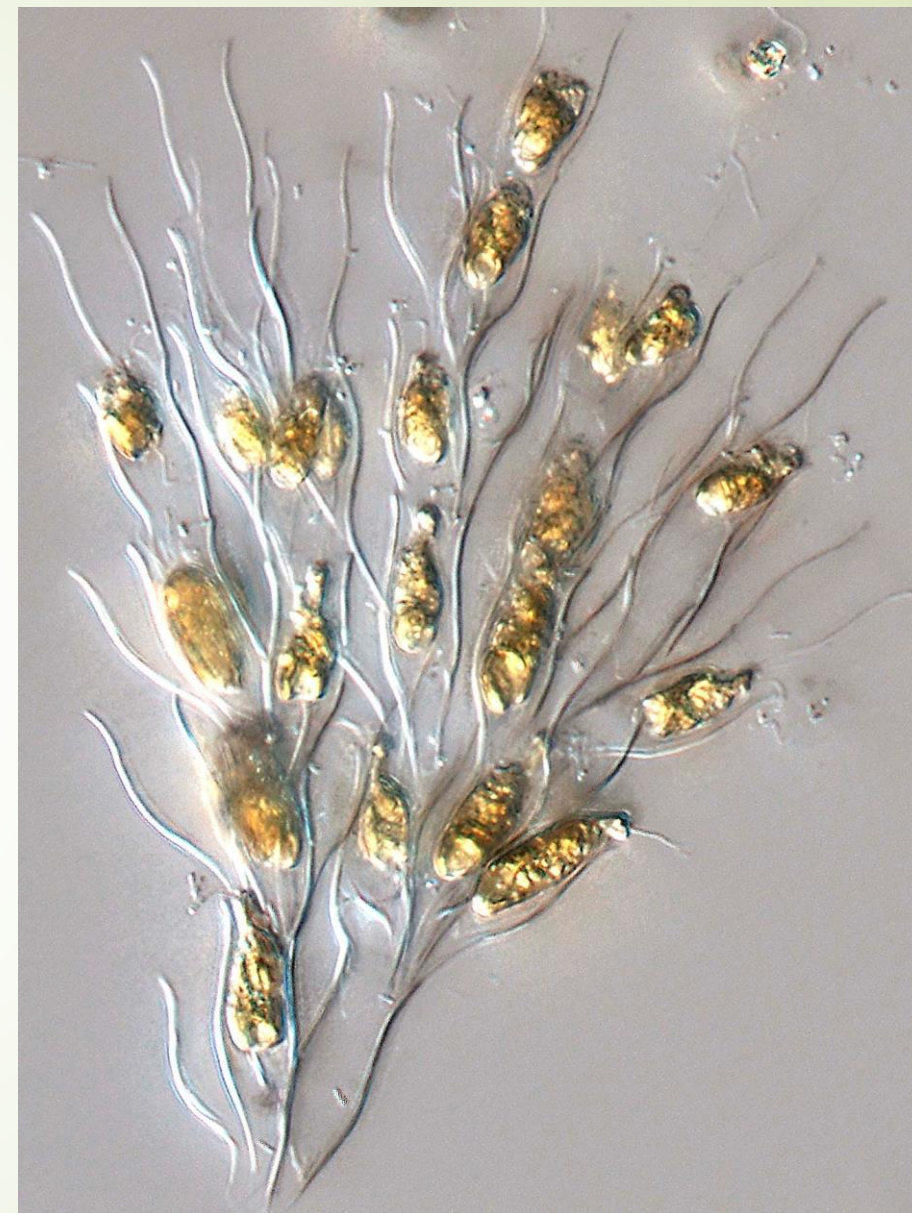
Sinivetikas
Anabaena
lemmermannii.

foto: Kairi Maileht

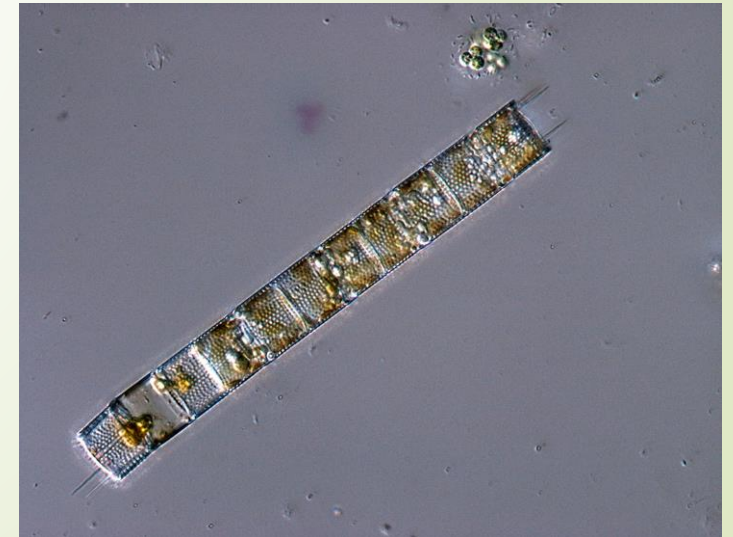
2.KOLDVETIKAD, 1000 liiki

- Valdavalt üherakulised, ka koloonialisi, viburitega
- Eelistavad jahedat toitainevaest vett, sageli happelises vees. Valdavad uutes tiikides
- Pehmeveelistes järvedes võivad kevadel ja jää all õitsengut põhjustada
- Koldvetikas *Dinobryon sertularia*.
- foto: Kairi Maileht

3. RÄNIVETIKAD, 15000 liiki

- 20-25 % kogu maailma esmasproduksioonist
- Üherakulised või kolooniaalsed
- Mustriiga välisskelett e pantser, koosneb ränioksiidist, kahest poolest koosnev
- Setetes ei lagune, kasutatakse paleogeoloogias
- Ketasränivetikas, *Aulacoseira*, Peipsis kevadel ja sügisel 99% biomassist
- foto: Kairi Maileht

4. ROHEVETIKAD, 10000 liiki

4.1. Päriskohevetikad

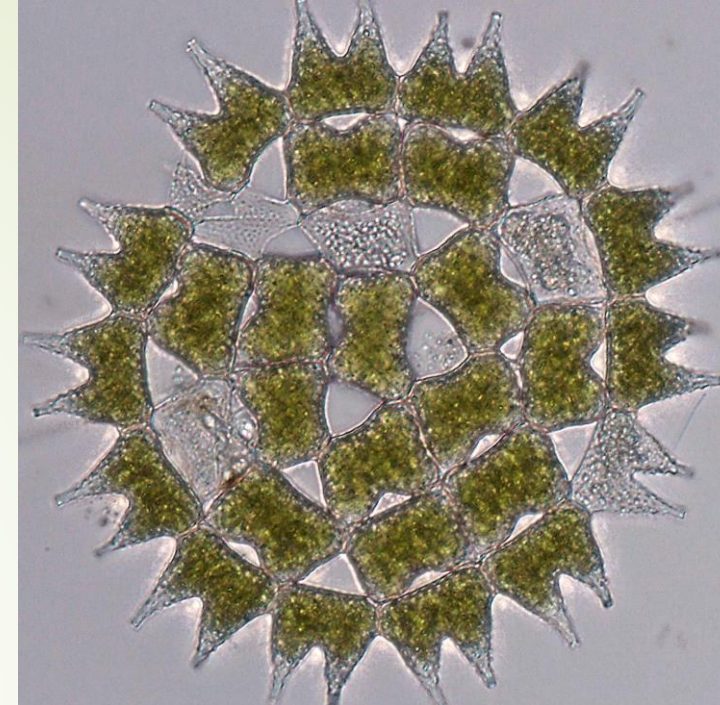
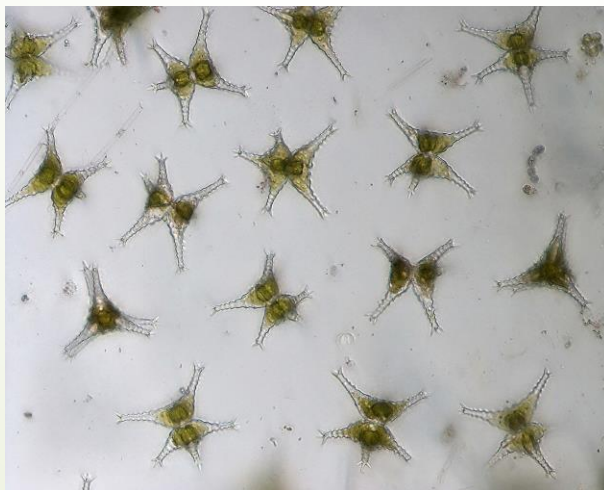
- Rohevetikas *Pediastrum Duplex*
- Niitjas rohevetikas perekonnast *Spirogyra*

4.2. Ikkesvetikad, koosnevad kahest osast

Paljud puhta vee indikaatorid

- *Staurastrum anatinum*

- fotod: Kairi Maileht

5.VAGUVIBURVETIKAD, 2000 LIIKI

- 2 viburit, paiknevad vastavalt pantsri piki- ja ringvaos
- Vetikate seas kiireimad ujujad

